

20/14

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 14 juli 2020 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlage d.d. 14 juli 2020;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 9 september 2020.

De behandeling van de klacht heeft buiten aanwezigheid van partijen plaatsgevonden ter zitting van het College van 13 januari 2021.

II De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Verweerster is werkzaam als psycholoog bij X te Y.
- b. Klager heeft samen met mevrouw C (hierna ook wel te noemen de ex-partner of (mevrouw) C) een minderjarige dochter (hierna te noemen de dochter).
- c. Sinds 14 maart 2019 is de ex-partner in behandeling bij verweerster vanwege een depressieve stoornis en partner-relatieproblemen.
- d. Op 18 november 2019 heeft de advocaat van de ex-partner aan verweerster een verzoek gedaan om informatie over de duur van de klachten, de hulpvraag en het huidige functioneren van de ex-partner.
- e. Op 20 november 2019 heeft verweerster in antwoord op dit verzoek een brief – die blijkens die brief ook is gezien door haar collega D, GZ-psycholoog – aan de advocaat gestuurd (voor zover hier van belang) luidende als volgt:

“(…)

Kenmerk: Rechtszaak A/C

Geachte collega,

Hierbij informeren wij u over het beloop van de behandeling van ....(naam ex-partner), geboren....

Het betreft een 30-jarige cliënte, bekend met een depressieve stoornis en partner-relatieproblemen.

(...)

Recente beloop:

Het afgelopen half jaar heeft cliënte gewerkt aan rust leren nemen, grenzen aangeven, mening uitspreken en ontspanningsoefeningen. Cliënte kon het verleden meer loslaten, sliep beter en piekerde minder. De laatste paar maanden zijn de klachten opnieuw verergerd oa door onduidelijkheden omtrent het opbouwen van gedeelde zorg samen met haar ex-vriend voor hun dochter. Het contact met haar ex-vriend en onzekerheid in zijn vaderrol heeft spanningen bij cliënte teweeggebracht.

Wat heeft cliënte nodig: duidelijke regelvorming, rustig opbouwen van veranderingen en hulp bij communicatie verbeteringsgesprekken tussen cliënte en haar ex-vriend.

(...)

Beschrijvende diagnose uit intake op 14 maart 2019:

Cliënte is een 30-jarige vrouw, marketingmedewerker, alleenstaand met een dochter van 3, verwezen door huisarts ivm met stemmingsproblemen die ook na behandeling in de Basis GGZ niet zijn opgeklaard. Cliënte wil rust, weer gelukkig worden, beter slapen en niet meer piekeren. De belangrijkste klachten zijn sinds 3 jaar piekeren, slecht slapen, somberheid, snel geïrriteerd zijn en nergens meer van kunnen genieten.

Momenteel is er een begeleide omgang tussen dochter en ex-vriend. Dit levert cliënte stress op door onzekerheid van de verzorgende vaderrol door haar ex-vriend.

Met collegiale groeten,

(...)"

- f. Op 3 december 2019 heeft op verzoek van klager een zitting tussen hem en de ex-partner bij de rechtbank plaatsgevonden betreffende wijziging in het gezag over en omgang met de dochter.
- g. Klager heeft vervolgens van de rechter gezag gekregen en ook zal het contact met de dochter worden opgebouwd. Tegen deze beslissing is hoger beroep ingesteld.
- h. In april 2020 heeft klager een klacht ingediend bij de klachtenfunctionaris van X vanwege zijn onvrede over de correspondentie tussen de advocaat van de ex-partner en de behandelaars.
- i. Verweerster heeft hier samen met haar collega bij brief van 21 april 2020 op gereageerd. Deze brief luidt als volgt:
“de brief waar dhr A naar refereert is op verzoek van mevr. C. en haar advocaat geschreven. De informatieverstrekking is opgesteld volgens de GGZ-richtlijnen over de aanmeldingsklachten, diagnose, behandeling en beloop. De brief reflecteert op de geestelijke toestand van mevr. C. en is een weergave van haar subjectieve ervaring. De wijze waarop de informatie in deze brief wordt toegepast in het juridisch proces valt niet onder onze invloedssfeer. In het schrijven is geen te objectiveren causaliteit aangebracht tussen haar verhaal en het verkrijgen van rechten t.a.v. ouderschap.”
- j. Klager heeft vervolgens deze klacht ingediend.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld omdat zij buiten haar professionele grenzen is getreden door de brief op te stellen zoals geciteerd onder 1.e. Zij heeft klager nooit gezien en wist dat deze brief gebruikt zou worden in de rechtszaak.

Klager voelt zich benadeeld. De rechter wordt volgens hem mogelijk beïnvloed door deze brief.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft erkend dat zij in de brief beter op had kunnen nemen *“de door mevr. C. ervaren onzekerheid in zijn vaderrol”* in plaats van zoals het er nu staat: *“de onzekerheid in zijn vaderrol”*.

Daarmee zou duidelijker zijn geweest dat het om de ervaren emoties van de ex-partner gaat.

Verweerster heeft ten slotte nog aangevoerd dat zij is ingegaan op het verzoek om informatie door de advocaat van de ex-partner omdat zij het belangrijk vindt haar cliënte serieus te nemen in dit verzoek.

V De overwegingen van het College

V.1. De door verweerster opgestelde brief kan worden gekwalificeerd als rapportage in de zin van artikel 1.16 van de Beroepscode. In de brief is immers sprake van tot één of meer personen herleidbare bevindingen, beoordelingen of adviezen die schriftelijk zijn uitgebracht.

V.2. Bij het uitbrengen van deze schriftelijke rapportage diende verweerster zich te houden aan artikel 96 van de Beroepscode. In dat artikel is bepaald dat een psycholoog bij het uitbrengen van een rapportage geen oordelen of adviezen geeft met betrekking tot een ander dan zijn cliënt. Indien het voor het doel van de rapportage noodzakelijk is over een ander dan de cliënt gegevens te verstrekken dan beperkt de psycholoog zich zo mogelijk tot die gegevens die hij uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen. Voor het verstrekken van dergelijke gegevens is gerichte toestemming van betrokkene nodig. Indien de psycholoog het noodzakelijk acht gegevens over een ander dan de cliënt te vermelden die hij niet uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen, dan is hij daarin uiterst terughoudend en geeft hij steeds de bron en relevantie van de gegevens aan.

Het NIP raadt het behandelend psychologen in een advies uitdrukkelijk af in een situatie waarin juridische belangen meespelen een dergelijke schriftelijke verklaring te verstrekken. Zie hiervoor: <https://www.psynip.nl/uw-beroep/beroepsethiek/uit-het-spreekuur/verklaringen-door-behandelend-psychologen-tbv-eigen-clienten/>. Verweerster kon er bij deze brief, die zij op verzoek van de advocaat van de ex-partner heeft gestuurd met als “*kenmerk rechtszaak A/C*”, van uitgaan dat deze in een gerechtelijke procedure zou worden overgelegd. Daarmee komt de tekst van een dergelijke brief onder een vergrootglas te liggen.

Met de zinnen in haar brief: “*Het contact met haar ex-vriend en onzekerheid in zijn vaderrol heeft spanningen bij cliënte teweeggebracht*” en “*Dit levert cliënte stress op door onzekerheid van de verzorgende vaderrol door haar ex-vriend*” heeft verweerster in strijd met genoemd artikel een oordeel over klager gegeven, althans, heeft klager dit mogen afleiden, zonder dat zij dit uit eigen waarneming of onderzoek had verkregen en zonder dat klager daarvoor – gerichte - toestemming had gegeven. Verweerster heeft daarmee - zoals zij heeft erkend - nagelaten de vereiste terughoudendheid te betrachten en heeft evenmin de bron en relevantie van de gegevens aangegeven. Verweerster heeft door haar te weinig zorgvuldige woordkeuze artikel 96 van de Beroepscode overtreden.

V.3. Verweerster heeft op dit punt aangevoerd dat zij de verklaring heeft afgegeven omdat zij het belangrijk vindt haar cliënte serieus te nemen in haar verzoek. Het staat de psycholoog naar het oordeel van het College uiteraard vrij hiervoor - in afwijking van het advies van het NIP - te kiezen. In zo'n geval is het verstandig de verklaring zo feitelijk mogelijk te houden en vrij van waardeoordelen. De psycholoog dient zich te beperken tot wat deze als behandelend psycholoog heeft kunnen vaststellen, zoals bijvoorbeeld de hulpvraag, eventueel de diagnose en het verloop van de behandeling. Daarnaast dient de psycholoog bij het afleggen van een dergelijke verklaring te voorkomen dat er onbedoeld gebruik en misbruik van de rapportage kan worden gemaakt (artikel 28 van de Beroepscode). Dat het lastig is puur feitelijk en zorgvuldig te (blijven) verklaren blijkt uit deze zaak en andere tuchtzaken en is één van de redenen voor het bovengenoemde advies van het NIP.

V.4. Het voorgaande brengt met zich mee dat de tegen verweerster ingediende klacht gegrond is. Aan verweerster zal een waarschuwing worden opgelegd gelet op de te betrachten voorzichtigheid in het afleggen van verklaringen als behandelend psycholoog die van alle leden van het NIP wordt gevraagd.

Het College komt tot de slotsom dat de klacht gegrond is.
Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op 13 januari 2021

door:

mr. P.B. Martens, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis,
dr. ing. J.A. Damen,
drs. A.C. Van der Horst,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. P.B. Martens